

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De gratia miraculorum. Quæstio 178.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

ditus viro, vt patet Genesis tertio. Docere autem & persuadere publicè in Ecclesia, non pertinet ad subditos, sed ad praelatos. Magis tamen viri subditi ex commissione possunt exequi: quia non habent huiusmodi subiectionem ex naturali sexu, sicut mulieres, sed ex aliquo accidentaliter superueniente. Secundo, ne animi hominum alliciantur ad libidinem. Dicitur enim Eccles. 9. Colloquium illius quasi ignis transibit, Tertio, quia vt communiter, mulieres non sunt in sapientia perfectæ, vt eis possit conuenienter publica doctrina committi.

Ad primum ergo dicendum, quod illa auctoritas loquitur de doctrina priuata, qua mater filium erudit.

Ad secundum dicendum, quod gratia prophetica attenditur secundum mentem illuminatam a Deo, et qua parte non est in hominibus sexuum differentia, secundum illud ad Coloss. 3. Induentes nouum hominem, qui renouatur secundum imaginem eius qui creauit eum, vbi non est masculus neque femina. Sed per gratia sermonis pertinet ad instructionem hominum, inter quos differentia sexuum inuenitur: vnde non est similis ratio de vtroque.

Ad tertium dicendum, quod gratiam diuinam ceptam diuersimodè aliqui administrant, secundum diuersitatem conditionis ipsorum. Vnde multi habent gratiam sapientiæ aut scientiæ habeant, possunt administrare secundum priuatam doctrinam, et alii secundum publicam.

QVÆST. CLXXVIII.

De gratia miraculorum, in duos articulos diuisa.

Deinde considerandum est de gratia miraculorum.

- ¶ Et circa hoc quærentur duo.
- ¶ Primo, verum sit aliqua gratia gratis data facienda miracula?
- ¶ Secundo, quibus conueniat.

Virum sit aliqua gratia gratis data ad miracula facienda?

844

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod nulla gratia gratis data ordinetur ad miracula facienda. Omnis enim gratia ponit aliquid in eo, cui datur. Sed operatio miraculorum non ponit aliquid in anima hominis cui datur: quia etiam ad tactum corporis mortui miracula fiunt: sicut legitur quarto Regum decimo tertio, Quod quidam proiecerunt cadaver in sepulchro Helisai; quod cum tetigisset ossa Helisai, reuixit homo, & stetit super pedes suos. Ergo operatio miraculorum non pertinet ad gratiam gratis datam.

3. cont. 1.
194. &
po 9. 6. a.
4. cor. fin.
& ar. 9.
ad 1. &
opusc. 3.
c. 222.

¶ Præterea, Gratia gratis data, sunt à Spiritu sancto secundum illud 1. ad Corin. duodecimo, Diuisiones gratiarum sunt, idem autem spiritus. Sed operatio miraculorum fit etiam à spiritu immundo, secundum illud Matth. 24. Surgent pseudochristi & pseudo prophetæ, & dabunt signa & prodigia magna. Ergo videtur quod operatio miraculorum non pertineat ad gratiam gratis datam.

¶ Præterea, Miracula distinguuntur per signa & prodigia siue portenta, & per virtutes. Inconuenienter ergo ponitur operatio virtutum potius gratia gratis data, quam operatio prodigiorum siue signorum.

¶ Præterea, Miraculosa reparatio sanitatis per gratiam virtutem fit. Ergo non debet distingui gratia sanctorum ab operatione virtutum.

¶ Præterea, Operatio miraculorum consequitur fidem, vel facientis (secundum illud primæ ad Corinthios 13. Si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam), siue etiam aliorum, propter quos miracula fiunt. Vnde dicitur Matthæi decimo tertio, Et non fecit ibi virtutes multas, propter incredulitatem eorum. Cum ergo fides ponitur gratias gratis data, necessarium est præter hoc ponere aliam gratiam gratis datam, operationem signorum.

SE D

SED contra est, quòd Apost. 1. ad Corinth. 12. inter alias gratias gratis datas dicit, Alij datur gratia sanitarum, alij operatio virtutum.

qu. 177.
art. 1.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut supra dictum * est, Spiritus sanctus sufficienter providet Ecclesie in his quæ sunt vtilia ad salutem. Ad quod ordinantur, gratiæ gratis datæ. Sicut autem oportet, quòd notitia quam quis diuinitus accipit, in notitiam aliorum deducatur per donum linguarum, & per gratiam sermonis: ita necesse est quòd sermo probus confirmetur, ad hoc quòd credibilis fiat. Hoc autem fit per operationem miraculorum, secundum illud Marc. vlt. Et sermonem confirmante sequentibus signis. Et hoc rationabilius. Naturale enim est homini, vt veritatem intelligibilem per sensibiles effectus deprehendat. Vnde sicut ductu naturalis rationis homo peruenire potest ad aliquam Dei notitiam per effectus naturales: ita per aliquos supernaturales effectus qui miracula dicuntur, in aliquam supernaturalem cognitionem credendorum homo inducitur. Et ideo operatio miraculorum pertinet ad gratiam gratis datam.

Ad primum ergo dicendum, quòd sicut prophetia se extendit ad omnia quæ supernaturaliter cognosci possunt; ita operatio virtutum se extendit ad omnia quæ supernaturaliter fieri possunt: quorum causa est diuina omnipotentia, quæ nulli creaturæ communicari potest. Et ideo impossibile est, quòd principium operandi miracula sit aliqua qualitas substantialiter manens in anima. Sed tamen hoc potest contingere, quòd sicut mens prophete mouetur ex inspiratione diuina ad aliquid supernaturaliter cognoscendum: ita etiam mens miracula facientis mouetur ad faciendum aliquid, ad quod sequitur effectus miraculi, quod Deus sua virtute facit. Quod quandoque fit precedente oratione: sicut cum Petrus Tabiam orationem suscitauit, vt habetur Act. 9. Quandoque etiam non precedente manifesta oratione, sed Deo ad notitiam hominis operante: sicut Petrus Ananiam & Sapphiram

mentientes, morti increpando tradidit, vt dicitur
Ad. quinto. Vnde Gregorius dicit * in secundo dia-
logorum, quod sancti aliquando ex potestate mira-
cula exhibent, aliquando ex postulatione. Vtrobilibet
tamen modo Deus principaliter operatur, qui vtitur
instrumentaliter vel interiori motu hominis, vel eius
locutione, vel etiam aliquo exteriori actu, seu etiam
aliquo contactu corporali corporis: etiam mortui.
Vnde Iosue decimo, cum Iosue dixisset quasi ex po-
testate, Sol, contra Gabaon ne mouearis: subditur
postea, Non fuit antea & postea tam longa dies, obe-
diente Domino voci hominis.

Ad secundum dicendum, quod ibi loquitur De-
minus de miraculis quæ fienda sunt tempore Antichri-
sti. De quibus Apost. dicit 2. ad Thess 2. quod aduen-
tus Antichristi erit secundum operationem Satanae in om-
ni virtute & signis & prodigijs mendacibus. Et sicut
Aug. dicit * 20. de ciuit. Dei, Ambigi solet, vtrum
propterea dicta sint signa & prodigia mendacia, quo-
niam mortales sensus per phantasmata decepturus est,
vt quod non facit, facere videatur. An quia illa ipsa
etiam si erunt vera prodigia, ad mendacium pertrahet
credituros. Vera autem dicuntur, quia ipsa res veræ erunt:
sicut magi Pharaonis fecerunt veras ranas & veros ser-
pentes. Non tamen habebunt veram rationem miracu-
li: quia sicut virtute naturalium causarum, sicut in pri-
ma parte dictum est*. Sed operatio miraculorum, quæ
attribuitur gratiæ gratis datæ, fit virtute diuina ad
hominum utilitatem.

Ad tertium dicendum, quod in miraculis duo pos-
sunt attendi. Vnū quidem est, id quod fit: quod quidē
est aliquid excedens facultatē naturæ. Et secundum hoc
miracula dicuntur virtutes. Aliud est id, propter quod
miracula fiunt, scilicet ad manifestandum aliquid super-
naturale. Et secundum hoc, communiter dicuntur si-
gna. Propter excellentiam autem dicuntur portenta,
& prodigia, quasi procul aliquid ostendentia.

Ad quartum dicendum, quod gratia sanitarum cōse-
c. Sec. Vol. iij. M m mo-

cap. 30. a
med. ad
fin. vsque

c. 19. de-
clinando
ad fin. co
mo 5.

q. 114. a.

546 QVÆST. CLXXVIII. ART. I.
moratur seorsum: quia per eam confertur homini ali-
quod beneficium, scilicet corporalis sanitas, præter
beneficium commune, quod exhibetur in omnibus
miraculis, vt scilicet homines adducantur in Dei no-
ticiam.

Ad quintum dicendum, quòd operatio miraculo-
rum attribuitur fidei, propter duo. Primo quidem,
quia ordinatur ad fidei confirmationem. Secundo,
quia procedit ex Dei omnipotentia, cui fides moue-
tur. Et tamen sicut præter gratiam fidei necessaria
est gratia sermonis, ad fidei instructionem; ita etiam
necessaria est operatio miraculorum, ad fidei confir-
mationem.

ARTIC. II.

Vtrum mali possint miracula facere?

845

1. q. 110.

a. 4 ad 2

¶ 3. qu.

43 a. 1. et

4. cor. ¶

po. 9. 6 a.

5. ad 9. et

a. 9. ad 7

¶ quot.

2. art. 6.

ad 4.

art. præf.

ad 1.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd mali
non possint miracula facere. Miracula enim
petrantur per orationem, sicut dictum est. Sed oratio
peccatoris non est exaudibilis, secundum illud Ierem.
9. Scimus, quia peccatores Deus non audit. Et Ierem.
28. dicitur, Qui declinat aures suas, ne audiat legem
orationis eius erit execrabilis. Ergo videtur, quòd mali
miracula facere non possint.

¶ 2 Præterea, Miracula attribuuntur fidei, se-
cundum illud Matth. 17. Si habueritis fidem sicut granum
finapis, dicetis monti huic, transi hinc & eris. Fides
autem sine operibus mortua est, vt dicitur Iacobi. Et sic
non videtur, quòd habeat propriam operationem. Ergo
videtur, quòd mali qui non sunt bonorum operum
operarij, miracula facere non possint.

¶ 3 Præterea, Miracula sunt quedam diuina
testimonia, secundum illud ad Hebræos secundo. Cum
testante Deo signis & portentis & varijs virtutibus
Vnde & in Ecclesia aliqui canonizantur, per virtutes
miraculorum. Sed Deus non potest esse in illis
fidelitatis. Ergo videtur, quòd mali homines non possint
miracula facere.

¶ 4 Præterea, Boni sunt Deo coniunctiores quam
mali.

mali. Sed nō omnes boni faciunt miracula. Ergo minus mali faciunt.

SED contra est, quod dicit Apostolus 1. ad Cor. 13. Si habuero omnem fidem, ita vt montes transferam, charitatem autem non habuero, nihil sum. Sed quicumque non habet charitatem, est malus: quia hoc solum donum Spiritus sancti est, quod diuidit inter filios regni & filios perditionis, vt dicit * August. 15. de Trinitate. Ergo videtur, quod etiam mali possint miracula facere.

ca. 18. in princ. tomo 3.

RESPONDEO dicendum, quod miraculorum aliqua quidem non sunt vera, sed phantastica facta, quibus scilicet iustificatur homo, vt videatur ei aliquid quod non est. Quaedam vero sunt vera facta, sed non vere habent rationem miraculi, quæ sunt virtute, & aliquarum naturalium causarum. Et hæc duo possunt fieri per demones, vt supra dictum est *. Sed vera miracula non possunt fieri nisi virtute diuina: operatur enim ea Deus ad hominum vtilitatem. Et hoc dupliciter. Vno quidem modo, ad veritatis prædicatæ confirmationem. Alio modo, ad demonstrationem sanctitatis alicuius, quem Deus hominibus vult proponere in exemplum virtutis. Primo autem modo miracula possunt fieri per quemcumque, qui veram fidem prædicat, & nomen Christi inuocat: quod etiã interdum per malos fit *. Et secundum hunc modum etiam mali possunt miracula facere. Vnde super illud Math 7. † Nonne in nomine tuo prophetauimus, & c. dicit Hier. Prophetare vel virtutes facere, & dæmonia eijcere, interdum non est eius meriti qui operatur; sed inuocatio nominis Christi hoc agit, vt homines Deum honorent; ad cuius inuocationem fiunt tantum miracula. Secundo autem modo non fiunt miracula, nisi a sanctis, ad quorum sanctitatem demonstranda miracula sunt, vel in vita eorum, vel etiam post mortem, siue per eos siue per alios. Legitur enim Act. 19. decimono, quod Deus faciebat virtutes per manus Pauli, & etiam desuper languidos deferebantur

ar. præc. ad 2.

Aug. de eccl. dog. c 83. to. 3. † Math. 7. 10. 9.

tur à corpore eius sudaria, & recedebant ab eis languores. Et sic etiam nihil prohiberet per aliquem peccatorem miracula fieri ad inuocationem alicuius sancti; quæ tamen miracula non dicitur facere ille, sed ille ad cuius sanctitatem demonstrandam hæc fierent.

9. 83. ar.
16.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut supra dictum est, cum de oratione ageretur, oratio impetrando non innititur merito, sed diuinæ misericordie, quæ etiam ad malos se extendit. Et ideo etiam quandoque peccatorum oratio à Deo exauditur. Vnde

tract. 44.

in 1. c. a

medio il-

lius, 10. 9.

lib. 2.

con. Par.

c. 8. 10. 7.

lib. 1.

terra. c. 3.

fin. 10. 1.

Augustinus dicit * super Ioannem, quod illud verbum cæcus locutus est, quasi adhuc inunctus, id est nondum perfecte illuminatus. Nam peccatores exaudit Deus. Quod autem dicitur, quod oratio non audientis hominis est execrabilis, intelligendum est quantum est merito peccatoris. Sed interdum impetrat ex misericordia Dei, vel propter salutem eius qui orat, sicut auditus est publicanus, ut dicitur Luca decimo octavo: vel etiam propter salutem aliorum, & gloriam Dei.

Ad secundum dicendum, quod fides sine operibus dicitur esse mortua, quantum ad ipsum credentem, et per eam non viuunt viua gratia. Nihil autem probatur quod res viua operetur per instrumentum mortuum, sicut homo operatur per baculum. Et hoc modo Deus operatur per fidem hominis peccatoris immo mentaliter.

Ad tertium dicendum, quod miracula temperata vera testimonia eius, ad quod inducuntur. Vnde magis qui falsam doctrinam enuntiant, numquam faciunt miracula ad confirmationem suæ doctrinæ, quousque quandoque fieri possunt ad commendationem hominis Christi quem inuocant, & in virtute sacramentorum quæ exhibent. Ab his autem qui veram doctrinam enuntiant, fiunt quandoque vera miracula ad confirmationem doctrinæ; non autem ad testimonium sanctitatis. Vnde Augustinus dicit * in libro octogesimo tertio questionum, Aliter magi faciunt miracula.

Aug. in

li. 83. 99.

qu. 79. a

med. 10. 4

magi faciunt miracula ad confirmationem doctrinæ; non autem ad testimonium sanctitatis. Vnde Augustinus dicit * in libro octogesimo tertio questionum, Aliter magi faciunt miracula.

ricula, aliter boni Christiani, aliter mali. Magi, per priuatos contractus cum dæmonibus. Boni Christiani per publicam iustitiam. Mali Christiani, per signa publicæ iustitiæ.

Ad quartum dicendum, quod sicut Aug. dicit in* lib. 83, quæst. Admonet nos Dominus, vt intelligamus quædam miracula etiam sceleratos homines facere, qualia sancti facere non possunt. Sed ideò non omnibus sanctis ista attribuuntur, ne perniciosissimo errore decipiantur infirmi, existimantes in talibus factis, esse maiora dona, quàm in operibus iustitiæ, quibus æterna vita comparatur.

qu. 79. a
med. 10. 4

Ibid. p. 2.
v. a me.
10. 4.

QVÆST. CLXXIX.

De diuisione vitæ, in actiuam & contemplatiuam, in duos articulos diuisa.

Consequenter considerandum est de vitæ actiuæ, & contemplatiuæ, vbi quadruplex consideratio occurrat. Quarum prima est de diuisione vitæ per actiuam & contemplatiuam. Secunda, de vitæ contemplatiuæ. Tertia, de vitæ actiuæ. Quarta, de comparatione vitæ actiuæ ad contemplatiuam.

¶ Circa primum quærentur duo.
¶ Primo, vtum vitæ conuenienter diuidatur per actiuam & contemplatiuam?

¶ Secundo, vtum diuisio sic sufficiens?

ARTIC. I.

Vtrum vitæ conuenienter diuidatur per actiuam & contemplatiuam?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod vitæ non conuenienter diuidatur per actiuam & contemplatiuam. Anima enim est principium vitæ per suam essentiam. Dicit enim Phil. * in 2. de anima, quod vitæ viuentibus est esse. Actionis autem & contemplationis principium est anima per suas potentias. Ergo videtur, quod vitæ non conuenienter diuidatur per actiuam & contemplatiuam.

846
3. dif. 35.
q. 1. a. 1.
et 1. Eth.
le. 5. cor. 2.
text. 37.
10. 2.

¶ 2. Præterea, Inconuenienter diuiditur prius per differentias posterioris. Actiuum autem & contemplatiuum,

M m 3